

Opmerkelijk gedrag van Wespddieven *Pernis apivorus*

Dick Woets

Al zo'n vijftien jaar komt de Wespddief als broedvogel in het moerasbos van De Weerribben voor. Sinds 1992 zijn er zelfs twee paar, terwijl in 1996 een derde territorium aanwezig was (Woets 1997). Inmiddels zijn zeven zekere broedgevallen vastgesteld, de meeste door te letten op met voedsel vliegende ouders en de plaats te bepalen waar een baltsend mannetje na zijn 'wappersessie' het bos indook. Ook controles in juni van bekende, overjarige roofvogelnesten leverden succes op. Het gaat hierbij dus om methoden die Rob Bijlsma (1986, 1993) propageerde om tot nestvondsten te komen.

Dit jaar werd door Roel van der Veen en mij echter een vorm van balts waargenomen die bij Rob (pers. comm.) niet bekend was. Op 1 juni zagen we een paartje laag boven de boomtoppen vliegen, waarbij de partner die pal achter en boven de tweede vogel vloog, enige malen op de ander stootte. Het gedrag leek het meest op de vergelijkbare balts van Bruine Kiekendieven. Ik vermoed dat de stotende vogel, net als bij Bruine Kieken, het mannetje is geweest. Kort daarop kwam het wijfje, vanaf de bosrand waar ze baltsend was gezien, naar het rietland en zweefde er op zo'n vijf meter boven de grond prachtig rond. Twee dagen later vond ik met Jeroen Bredenbeek op de baltsplaats het rijkelijk met loof bedekte nest. Het was nog leeg, maar uit de boom ernaast vloog een Wespddief weg. Door later de vleugellengte en het gewicht van de twee jongen te bepalen, werd als legdatum 1 juni gevonden. Aangezien het nest op 3 juni nog leeg was, zal het eerste ei op 4 juni zijn gelegd, 3 dagen na de waargenomen balts.

Vermeldenswaard lijkt me dat onder de nestboom oude slagpennen van een adult mannetje Wespddief lagen (determinatie door Rob Bijlsma). Waarschijnlijk is het nest dus ook in 1995 bezet geweest, maar is het mannetje (en wellicht het broedsel) toen gepredeerd. Mogelijk komt de opmerkelijke balts die ik zojuist beschreef, alleen voor als er een nieuw paar gevormd moet worden.

Op de dag van de nestvondst, 3 juni 1996, deden Jeroen Bredenbeek en ik nog een opmerkelijke waarneming. Boven een gedeelte met weiland en bosrichels stond een Wespddief te bidden. Of liever: hij hing te bidden, met sterk afhangelende staart, en de vleugelbewegingen waren verre van krachtig. De vogel maakte een slungelige indruk, vergeleken met bijvoorbeeld een biddende Buizerd. Het bidden werd afgewisseld met lichte duikvluchten, zodat de lezer aan een verkeerd geïnterpreteerde wappersessie zou kunnen denken. Maar zowel Jeroen als ik zijn bekend met het 'wapperen' (ook wel vlinderen genoemd) en in dit geval werden de vleugels niet tot hoog boven het lichaam geheven. De totaalindruk was ook een geheel andere dan bij een wapperende Wespddief. Ik belde Rob Bijlsma, maar dit gedrag was hem niet bekend. Overigens zag Jeroen Bredenbeek in de zomer van 1996 ook elders in De Weerribben een biddende Wespddief. Daarom leek het me de moeite waard deze opmerkelijke waarnemingen aan De

Takkeling toe te vertrouwen. Wie kent (een van) deze gedragingen wel?

Met dank aan Rob Bijlsma voor zijn commentaar en voor het determineren van de bijna vergane veren.

Summary: Remarkable behaviour of Honey Buzzards *Pernis apivorus*

On 1 June 1996, two Honey Buzzards cruised low over woodland, during which the second bird (presumably the male) several times stooped at the first bird, resembling the display of Marsh Harriers *Circus aeruginosus*. Shortly afterwards, the female re-appeared and leisurely circled the reedbeds at a height of 5 m. Two days later, the nest was located close to this site; it was already profusely lined with green leaves. Egg-laying started on 4 June.

Hovering Honey Buzzards were seen twice at low heights, with hanging tail and shallow, weak wing-beats, both times followed by a shallow dive. The wings were not raised, giving a completely different impression than the well-known wing-clapping behaviour.

Literatuur

Bijlsma R.G. 1986. Voorkomen en broedbiologie van de Wespendif *Pernis apivorus* op de ZW-Veluwe en in de ZO-Achterhoek. Limosa 59: 61-66.

Bijlsma R.G. 1993. Ecologische Atlas van de Nederlandse Roofvogels. Schuyt & Co., Haarlem.

Woets D. 1997. De Wespendif *Pernis apivorus* als broedvogel in De Weerribben (1982-1996). De Noordwesthoek 24(1): 20-28.

Adres: Woldweg 5, 8337 KN De Pol.

